



Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 27. apríla 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Spoločný colný sadzobník — Nariadenie (ES) č. 1186/2009 — Článok 3 — Oslobodenie od dovozného cla — Osobný majetok — Prestáhanie bydliska z tretej krajiny do členského štátu — Pojem ‚bydlisko‘ — Vylúčenie možnosti zriadiť si bydlisko súbežne v členskom štáte a v tretej krajine — Kritériá na určenie miesta bydliska“

Vo veci C-528/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandska, Holandsko) zo 14. novembra 2014 a doručený Súdnemu dvoru 21. novembra 2014, ktorý súvisí s konaním

X

proti

Staatssecretaris van Financiën,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory T. von Danwitz, sudcovia C. Lycourgos, E. Juhász, C. Vajda a K. Jürimäe (spravodajkyňa),

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— X, v zastúpení: B. J. B. Boersma, adviseur,

— holandská vláda, v zastúpení: M. Bulterman a M. Noort, splnomocnené zástupkyne,

— Európska komisia, v zastúpení: L. Grønfeldt a H. Kranenborg, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 17. decembra 2015,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: holandčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 nariadenia Rady (ES) č. 1186/2009 zo 16. novembra 2009 ustanovujúceho systém Spoločenstva pre oslobodenie od cla (Ú. v. EÚ L 324, s. 23).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom X a Staatssecretaris van Financiën (štátny tajomník pre financie), vo veci odmietnutia oslobodiť od dovozného cla osobný majetok pána X dovezený z Kataru do Holandska.

Právny rámec

Smernica 83/182

- 3 Článok 7 ods. 1 smernice Rady 83/182/EHS z 28. marca 1983 o oslobodení od daní, ktoré platia v rámci spoločenstva pre dočasný dovoz určitých dopravných prostriedkov (Ú. v. ES L 105, 1983, s. 59; Mim. vyd. 09/001, s. 112), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2006/98/ES z 20. novembra 2006 (Ú. v. EÚ L 363, s. 129) (ďalej len „smernica 83/182“), uvádza:

„Na účely tejto smernice sa ‚bydliskom‘ rozumie miesto, kde určitá osoba žije, aspoň 185 dní v každom kalendárnom roku, pre svoje osobné a pracovné väzby, poprípade u osoby, ktorá nemá žiadne pracovné väzby, pre osobné väzby, z ktorých vyplýva úzke spojenie medzi týkajúcou sa osobou a miestom, kde žije.

Za bydlisko osoby, ktorú pracovné väzby pútajú k in[é]mu miestu ako osobné väzby, a ktorá preto žije striedavo na rôznych miestach nachádzajúcich sa v dvoch alebo viacerých členských štátoch, sa však považuje miesto, ku ktorému má osobné väzby, ak sa tam táto osoba pravidelne vracia. ...“

Smernica 83/183/EHS

- 4 Článok 6 ods. 1 smernice Rady 83/183/EHS z 28. marca 1983, o oslobodení od daní, ktoré sa vzťahuje na trvalý dovoz osobného majetku jednotlivcov z členského štátu (Ú. v. ES L 105, 1983, s. 64; Mim. vyd. 09/001, s. 117), ktorá bola zrušená smernicou Rady 2009/55/ES z 25. mája 2009 o oslobodení od daní, ktoré sa vzťahujú na trvalé premiestnenie osobného majetku jednotlivcov z členského štátu (Ú. v. EÚ L 145, s. 36), mal identický obsah ako článok 7 ods. 1 smernice 83/182.

Nariadenie č. 1186/2009

- 5 Nariadenie č. 1186/2009 zrušilo nariadenie Rady (EHS) č. 918/83 z 28. marca 1983 ustanovujúce systém spoločenstva pre oslobodenie od cla (Ú. v. ES L 105, s. 1; Mim. vyd. 02/001, s. 419).
- 6 Odôvodnenia 3 a 4 nariadenia č. 1186/2009 uvádzajú:

„(3) ... za určitých presne definovaných okolností, kde na základe osobitných podmienok, za ktorých je tovar dovážaný, chýba obvyklá potreba chrániť hospodárstvo, je... zaťaženie neodôvodnené.

(4) Je žiadateľné, aby za takýchto okolností boli vykonané opatrenia, ktoré sú tradičné vo väčšine systémov colných pravidiel a ktoré umožňujú uplatniť na tovar oslobodenia od dovozného cla, ktorým by za normálnych okolností podliehali.“

7 Článok 2 ods. 1 písm. c) tohto nariadenia znie:

„... Osobným majetkom nie je tovar, ktorého povaha alebo množstvo svedčí o tom, že ide o tovar na obchodné účely.“

8 Článok 3 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Pokiaľ články 4 až 11 neustanovujú inak, osobný majetok dovážaný fyzickými osobami sťahujúcimi sa z bydliska v tretej krajine na colné územie Spoločenstva je oslobodený od dovozného cla.“

9 Článok 4 rovnakého nariadenia uvádza:

„Oslobodenie sa vzťahuje na osobný majetok, ktorý:

a) s výnimkou osobitných prípadov odôvodnených okolnosťami, bol vo vlastníctve dotknutej osoby a v prípade, že nejde o spotrebný tovar, bol používaný touto osobou v mieste pôvodného bydliska najmenej šesť mesiacov pred dňom, kedy táto osoba prestala mať bydlisko v tretej krajine, z ktorej sa vysťahovala;

b) v novom bydlisku dotknutej osoby sa má používať na rovnaký

účel.

...“

10 Článok 5 ods. 1 nariadenia č. 1186/2009 znie:

„Oslobodenie môže byť priznané len osobám, ktorých bydlisko bolo mimo colného územia Spoločenstva nepretržite po dobu najmenej 12 mesiacov.“

11 V zmysle článku 7 ods. 1 tohto nariadenia sa oslobodenie prizná len na osobný majetok, pri ktorom dotknutá osoba navrhla prepustenie do voľného obehu pred uplynutím lehoty 12 mesiacov odo dňa, keď si zriadila bydlisko na colnom území Spoločenstva.

12 Článok 9 uvedeného nariadenia uvádza možnosť, aby bolo oslobodenie osobného majetku navrhnutého na prepustenie do voľného obehu priznané aj pred tým, ako si dotknutá osoba zriadi bydlisko na colnom území Spoločenstva, za predpokladu, že táto osoba sa zaviazala zriadiť si toto bydlisko v lehote šiestich mesiacov.

13 Podľa článku 10 tohto nariadenia, ak z dôvodu pracovných povinností dotknutá osoba opustí tretiu krajinu, kde mala bydlisko, bez toho, aby si súčasne zriadila bydlisko na colnom území Spoločenstva, avšak s úmyslom zriadiť si ho tam neskôr, môžu príslušné orgány povoliť oslobodenie od cla pre osobný majetok prepravený na tento účel.

14 Článok 11 nariadenia č. 1186/2009 umožňuje príslušným orgánom udeliť výnimku z niektorých podmienok na oslobodenie od dovozného cla podľa článku 3 tohto nariadenia.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

15 Do 1. marca 2008 mal žalobca vo veci samej bydlisko v Holandsku, kde aj pracoval. Od 1. marca 2008 do 1. augusta 2011 pracoval v Katare, kde mu zamestnávateľ poskytoval aj ubytovanie. Žalobca vo veci samej mal v tejto tretej krajine tak osobné, ako aj pracovné väzby. Jeho manželka pritom naďalej žila

a pracovala v Holandsku. Navštívila ho v Katare šesťkrát na celkovo 83 dní. Počas relevantného obdobia žalobca vo veci samej strávil mimo Kataru 281 dní, počas ktorých navštívil svoju manželku, plnoleté deti a ostatnú rodinu v Holandsku a strávil dovolenku v iných štátoch.

- 16 Pred svojím návratom do Holandska požiadal žalobca vo veci samej o udelenie povolenia na dovoz osobného majetku z Kataru do Únie s oslobodením od dovozného cla na základe článku 3 nariadenia č. 1186/2009. Táto žiadosť bola zamietnutá rozhodnutím daňového inšpektora z dôvodu, že nedošlo k presťahovaniu bydliska do Holandska v zmysle uvedeného článku. V skutočnosti si počas svojho pobytu v Katare ponechal svoje bydlisko v uvedenom členskom štáte, a teda nikdy nemal bydlisko v tejto tretej krajine.
- 17 Žalobca vo veci samej podal proti tomuto zamietavému rozhodnutiu žalobu na Rechtbank te Haarlem (Prvostupňový súd Haarlem), ktorý jeho návrhu vyhovel. Daňový inšpektor podal odvolanie proti tomuto rozhodnutiu na Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam). Tento súd uviedol, že podľa judikatúry Súdneho dvora je bydliskom miesto, kde má dotknutá osoba trvalý stred svojich záujmov. Ďalej pripomenul, že pokiaľ ide o osobné a pracovné väzby žalobcu vo veci samej, nie je možné určiť, kde sa nachádza trvalý stred jeho záujmov. Za týchto okolností je podľa uvedeného súdu potrebné dať prednosť osobným väzbám s tým dôsledkom, že počas dotknutého obdobia sa bydlisko žalobcu vo veci samej nenachádzalo v Katare, ale v Holandsku.
- 18 Žalobca podal proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd. Tento súd po tom, čo konštatoval, že nariadenie č. 1186/2009 neobsahuje definíciu pojmu „bydlisko“, dospel k záveru, že prístup Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam) vedie k otázke, či mal žalobca vo veci samej počas dotknutého obdobia bydlisko tak v Holandsku, ako aj v Katare. Zdôraznil, že ciele uvedeného nariadenia sa za okolností ako vo veci samej nejavia byť v rozpore so súbežnou existenciou bydliska v Holandsku aj v Katare, ako ani s uplatnením oslobodenia od dovozného cla podľa článku 3 uvedeného nariadenia, keď žalobca vo veci samej zrušil svoje bydlisko v Katare a prepravil svoj osobný majetok z Kataru do Holandska.
- 19 Za predpokladu, že nariadenie č. 1186/2009 sa má vykladať v tom zmysle, že vylučuje možnosť dvojitého bydliska, vnútroštátny súd si želá vedieť, ktoré kritériá je potrebné zohľadniť za okolností ako vo veci samej na určenie, ktoré z dvoch miest pobytu treba pokladať za bydlisko na účely uplatňovania tohto nariadenia. V tomto ohľade sa tento súd pýta na relevantnosť kritérií vymedzených Súdny dvorom vo veciach Louloudakis (C-262/99, EU:C:2001:407) a Alevizos (C-392/05, EU:C:2007:251) pre stanovenie miesta „bydliska“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice 83/182 a článku 6 ods. 1 smernice 83/183, a to osobitne pokiaľ ide o prednosť, ktorú by pri takomto stanovení mohli mať osobné väzby.
- 20 Za týchto podmienok Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandska) rozhodol prerušiť súdne konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Zahŕňa nariadenie č. 1186/2009 možnosť, že fyzická osoba má svoje bydlisko súčasne v členskom štáte aj v tretej krajine, a ak áno, platí potom oslobodenie od dovozného cla stanovené v článku 3 tohto nariadenia pre osobný majetok, ktorý sa do Únie prepraví v rámci zrušenia bydliska tejto fyzickej osoby v tretej krajine?
 2. Ak nariadenie č. 1186/2009 vylučuje dvojité bydlisko a posúdenie všetkých okolností nepostačuje na určenie bydliska, podľa akého pravidla alebo pomocou akých kritérií treba potom na účely uplatnenia tohto nariadenia stanoviť, v ktorej krajine má dotknutá osoba svoje bydlisko v prípade ako vo veci samej, keď v tretej krajine disponuje osobnými aj pracovnými väzbami a v členskom štáte má osobné väzby?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 21 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 nariadenia č. 1186/2009 vykladať v tom zmysle, že na účely uplatňovania tohto článku môže mať fyzická osoba bydlisko súbežne v členskom štáte aj v tretej krajine. V prípade kladnej odpovede sa tento súd ďalej pýta, či sa na osobný majetok dovezený touto fyzickou osobou do Únie v rámci zrušenia jej bydliska v tretej krajine uplatní oslobodenie od dovozného cla stanovené uvedeným ustanovením.
- 22 Keďže nariadenie č. 1186/2009 neobsahuje definíciu pojmu „bydlisko“ použitého v jeho článku 3, je pri určení rozsahu tohto článku potrebné súčasne zohľadniť jeho znenie, kontext a jeho ciele (rozsudok Angerer, C-477/13, EU:C:2015:239, bod 26 a citovaná judikatúra).
- 23 Pokiaľ ide o znenie článku 3 nariadenia č. 1186/2009, je potrebné na jednej strane konštatovať, že pojem „bydlisko“ sa v ňom uvádza v jednotnom čísle, čo podporuje záver, že fyzická osoba nemôže mať v rovnakom čase viac než jedno bydlisko. Okrem toho tento článok podmieňuje priznanie oslobodenia od dovozného cla presťahovaním bydliska z tretej krajiny na colné územie Únie. Ako uviedol aj generálny advokát v bode 37 svojich návrhov, použitie pojmu „sťahovať sa“ si nevyhnutne vyžaduje premiestnenie bydliska medzi miestom nachádzajúcim sa mimo tohto územia a vnútri neho, čo odporuje súbežnej existencii jedného bydliska v členskom štáte a súčasne iného bydliska v tretej krajine.
- 24 Pokiaľ ide o kontext článku 3 nariadenia č. 1186/2009, jeho články 4, 5, 7 a 9 až 11, ktoré sa konkrétne týkajú podmienok uplatňovania oslobodenia od cla podľa článku 3 tohto nariadenia, používajú rovnako pojem „bydlisko“ v jednotnom čísle. To isté platí aj pre ostatné články tohto nariadenia, kde sa vyskytuje pojem „bydlisko“.
- 25 Znenie článkov 4, 7 a 9 až 11 nariadenia č. 1186/2009 taktiež podporuje taký výklad pojmu „bydlisko“, podľa ktorého fyzická osoba môže mať v rovnakom čase len jedno bydlisko. Článok 4 tohto nariadenia na jednej strane uvádza, že oslobodenie sa týka len osobného majetku, ktorý dotknutá osoba používala „v mieste pôvodného bydliska“ počas najmenej šiestich mesiacov predtým, keď táto osoba „prestala mať bydlisko“ v tretej krajine, z ktorej sa vysťahovala, a na druhej strane, že ide o majetok určený na použitie „v novom bydlisku dotknutej osoby“. Články 7, 9 a 10 uvedeného nariadenia ďalej opisujú rovnaký sled udalostí, v priebehu ktorého dotknutá osoba najprv opustí svoje bydlisko v tretej krajine a následne si založí bydlisko na colnom území Únie. Napokon v článku 11 nariadenia č. 1186/2009 sa rovnako ako v článku 3 tohto nariadenia opätovne používa sloveso „[sťahovať sa]“, aby sa tým pomenovalo presunutie bydliska z tretej krajiny do členského štátu.
- 26 Pokiaľ ide o ciele nariadenia č. 1186/2009, jeho odôvodnenie 3 spresňuje, že týmto nariadením sa zaviedli oslobodenia od cla, pretože „za určitých presne definovaných okolností, kde na základe osobitných podmienok, za ktorých je tovar dovážaný, chýba obvyklá potreba chrániť hospodárstvo, je... zaťaženie neodôvodnené“.
- 27 Z judikatúry k druhému odôvodneniu nariadenia č. 918/83, ktorého obsah je zhodný s odôvodnením 3 nariadenia č. 1186/2009, vyplýva, že ciele, ktoré sledoval normotvorca Únie pri prijatí prvého uvedeného nariadenia, spočívajú na jednej strane v uľahčení usadenia sa v príslušnom členskom štáte a na druhej strane v uľahčení práce colných orgánov členských štátov (rozsudok Treimanis, C-487/11, EU:C:2012:556, bod 24). Tieto úvahy sú použiteľné aj na nariadenie č. 1186/2009, ktorým normotvorca Únie kodifikoval rôzne ustanovenia režimu colných oslobodení vrátane nariadenia č. 918/83.

- 28 Taký výklad, ktorý by pripúšťal, aby mala určitá fyzická osoba súčasne dve bydliská v zmysle článku 3 nariadenia č. 1186/2009, jedno v tretej krajine a zároveň druhé v členskom štáte, by však nebol v súlade s cieľom spočívajúcim v uľahčení zriadenia nového bydliska v členskom štáte.
- 29 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je potrebné odpovedať na prvú otázku, že článok 3 nariadenia č. 1186/2009 sa má vykladať v tom zmysle, že na účely uplatňovania tohto článku fyzická osoba nemôže mať súbežne bydlisko v členskom štáte a v tretej krajine. Vzhľadom na túto odpoveď nie je ďalej potrebné odpovedať na druhú časť prvej otázky.

O druhej otázke

- 30 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, aké sú kritériá na určenie miesta bydliska podľa článku 3 nariadenia č. 1186/2009 za okolností ako vo veci samej, keď má dotknutá osoba v tretej krajine tak osobné, ako aj pracovné väzby a v členskom štáte má osobné väzby.
- 31 Na úvod je potrebné uviesť, že podľa ustálenej judikatúry vytvorenej v rôznych oblastiach práva Únie je bydliskom miesto, kde sú trvalo sústredené záujmy dotknutej osoby (pozri analogicky rozsudky Schäflein/Komisia, 284/87, EU:C:1988:414, bod 9; Ryborg, C-297/89, EU:C:1991:160, bod 19; Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, bod 51; Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, bod 55; I, C-255/13, EU:C:2014:1291, bod 44, a B., C-394/13, EU:C:2014:2199, bod 26).
- 32 Ďalej už bolo stanovené aj to, že na posúdenie bydliska ako miesta, kde sú trvalo sústredené záujmy dotknutej osoby, je potrebné zohľadniť všetky relevantné skutkové okolnosti (pozri analogicky rozsudky Schäflein/Komisia, 284/87, EU:C:1988:414, bod 10; Ryborg, C-297/89, EU:C:1991:160, bod 20; Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, bod 55; Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, bod 57; ako aj I, C-255/13, EU:C:2014:1291, body 45 a 46).
- 33 V rozsudkoch Louloudakis (C-262/99, EU:C:2001:407) a Alevizos (C-392/05, EU:C:2007:251), na ktorých relevantnosť sa pýta vnútroštátny súd v rámci svojej druhej otázky na účely určenia bydliska podľa článku 3 nariadenia č. 1186/2009, Súdny dvor konštatoval, že pokiaľ ide o článok 7 ods. 1 smernice 83/182 a článok 6 ods. 1 smernice 83/183, relevantnými skutkovými okolnosťami, ktoré je potrebné zohľadniť na posúdenie bydliska ako miesta, kde sú trvalo sústredené záujmy dotknutej osoby, sú najmä fyzická prítomnosť tejto osoby a členov jej rodiny, disponovanie miestom na bývanie, miesto, kde deti skutočne navštevujú školu, miesto výkonu pracovných činností, miesto, kde sa nachádzajú majetkové záujmy, a miesto administratívnych väzieb s verejnými orgánmi a spoločenskými organizáciami, keďže uvedené aspekty odrážajú vôľu tejto osoby prisudzovať určitú stabilitu miestu, s ktorým je spojená, vzhľadom na kontinuitu vyplývajúcu zo spôsobu života a udržiavania bežných spoločenských a pracovných vzťahov (rozsudky Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, bod 55, a Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, bod 57).
- 34 Ďalej Súdny dvor vo svojich rozsudkoch spresnil, že v prípade, keď celkové posúdenie pracovných a osobných väzieb nepostačuje na určenie miesta, kde sú trvalo sústredené záujmy dotknutej osoby, treba pri tomto určení prihliadať hlavne na osobné väzby (rozsudky Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, bod 53, a Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, bod 61).
- 35 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že súd sa osobitne pýta na to, či možno zmienú úvahu, podľa ktorej je potrebné priznať prednosť osobným väzbám, vziať do úvahy aj na výklad pojmu „bydlisko“ podľa článku 3 nariadenia č. 1186/2009, keďže Gerechthof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam), ktorého rozsudok je predmetom konania pred týmto súdom, dospel k záveru, že za okolností ako vo veci samej je potrebné takúto prednosť osobným väzbám priznať.

- 36 V tomto ohľade je potrebné uviesť, že ako vyplýva z rozsudkov *Louloudakis* (C-262/99, EU:C:2001:407, bod 53) a *Alevizos* (C-392/05, EU:C:2007:251, bod 61), táto prednosť sa zakladá na výklade ustanovení článku 7 ods. 1 smernice 83/182 a článku 6 ods. 1 smernice 83/183. Nariadenie č. 1186/2009 však neobsahuje ustanovenie porovnateľné s týmito ustanoveniami.
- 37 Okrem toho je potrebné poznamenať, že tieto smernice sa týkajú oslobodení od dane uplatniteľných vnútri Únie, zatiaľ čo uvedené nariadenie sa týka oslobodení od cla uplatniteľných na majetok pochádzajúci z tretích krajín dovážaný do Únie. Cieľ týchto smerníc sa taktiež líši od cieľa nariadenia č. 1186/2009. Z odôvodnení smerníc 83/182 a 83/183 totiž vyplýva, že ich cieľom je podpora voľného pohybu osôb vnútri Únie pomocou odstránenia daňových prekážok pri dovoze osobného majetku a dopravných prostriedkov pochádzajúcich z iného členského štátu. Naopak, ako to vyplýva z odôvodnenia 3 uvedeného nariadenia, jeho účelom je poskytnúť pri dovoze tovaru, pri ktorom podľa článku 2 ods. 1 písm. c) povaha ani množstvo nijako nesvedčia o tom, že ide o tovar na obchodné účely, z tretích krajín do Únie zvýhodnenie v podobe oslobodenia od cla, keďže podmienky jeho dovozu nevyvolávajú „obvyklú potrebu chrániť hospodárstvo“.
- 38 Za týchto okolností výklad pojmu „bydlisko“ v zmysle článku 7 ods. 1 smernice 83/182 a článku 6 ods. 1 smernice 83/183, podľa ktorého, ak nie je možné určiť miesto, kde sú trvalo sústredené záujmy dotknutej osoby, tak potom sa má priznať prednosť osobným väzbám, nie je uplatniteľný na pojem „bydlisko“ v zmysle článku 3 nariadenia č. 1186/2009.
- 39 Z uvedeného vyplýva, že za bydlisko v zmysle článku 3 nariadenia č. 1186/2009 je potrebné považovať miesto, kde sú trvalo sústredené záujmy dotknutej osoby. Na určenie, či sa toto bydlisko nachádza v tretej krajine na účely uplatnenia oslobodenia od cla podľa uvedeného článku 3, je potrebné zohľadniť všetky skutkové okolnosti vrátane tých, ktoré Súdny dvor demonštratívne uviedol v rozsudkoch *Louloudakis* (C-262/99, EU:C:2001:407) a *Alevizos* (C-392/05, EU:C:2007:251) a ktoré sú uvedené v bode 33 tohto rozsudku, bez toho, aby bola priznaná prednosť osobným väzbám.
- 40 V rámci tejto analýzy je potrebné uviesť, že nariadenie č. 1186/2009 priznáva osobitný význam dĺžke pobytu dotknutej osoby v príslušnej tretej krajine. Podľa článku 5 ods. 1 tohto nariadenia tak možno oslobodenie od cla priznať len osobám, ktorých bydlisko bolo mimo colného územia Únie nepretržite počas najmenej dvanástich mesiacov. Okrem toho Rada pre colnú spoluprácu, teraz Svetová colná organizácia (WCO), ku ktorej Únia požiadala o pristúpenie, pričom táto žiadosť bola schválená v roku 2007, vo svojom odporúčaní z 5. decembra 1962 k priznaniu oslobodenia hnuťelného majetku od cla pri dovoze do domovskej krajiny uviedla, že poskytnutie oslobodenia môže osobitne podliehať podmienke, že sa dĺžka pobytu v cudzine zdá byť dostatočná.
- 41 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je potrebné na druhú otázku odpovedať tak, že za okolností ako vo veci samej, keď má dotknutá osoba v tretej krajine tak osobné, ako aj pracovné väzby a v členskom štáte má osobné väzby, na účely určenia, či sa bydlisko dotknutej osoby podľa článku 3 nariadenia č. 1186/2009 nachádza v tretej krajine, sa má prikladať pri celkovom posúdení relevantných skutkových okolností osobitná dôležitosť dĺžke pobytu dotknutej osoby v tejto tretej krajine.

O trovách

- 42 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 3 nariadenia Rady (ES) č. 1186/2009 zo 16. novembra 2009 ustanovujúceho systém Spoločenstva pre oslobodenie od cla sa má vykladať v tom zmysle, že na účely uplatňovania tohto článku fyzická osoba nemôže mať súbežne bydlisko v členskom štáte aj v tretej krajine.**
2. **Za okolností ako vo veci samej, keď má dotknutá osoba v tretej krajine tak osobné, ako aj pracovné väzby a v členskom štáte má osobné väzby, na účely určenia, či sa bydlisko dotknutej osoby podľa článku 3 nariadenia č. 1186/2009 nachádza v tretej krajine, sa má prikladať pri celkovom posúdení relevantných skutkových okolností osobitná dôležitosť dĺžke pobytu dotknutej osoby v tejto tretej krajine.**

Podpisy